

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/132/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620201818
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1620201818.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X.: T. nar. XX.XX.XXXX a V. nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov: matky N.. T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, U. zast. Mgr. Michal Šaling, advokát so sídlom Konventná 9, 811 03 Bratislava a otca T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, U., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Otec T. X., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletého T. X., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 100,- EUR mesačne a na výživu maloletej V. X., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 100,- EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc vydaním neodkladného opatrenia do vykonateľnosti rozhodnutia v časti výroku o výživnom v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8P/86/2020.

Otec T. X., nar. XX.XX.XXXX, je do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8P/86/2020 oprávnený stretávať sa s maloletým T. X., nar. XX.XX.XXXX a maloletou V. X., nar. XX.XX.XXXX, nasledovne:

- každý párný kalendárny týždeň v roku od piatka od 16,00 hod. do nedele do 16,00 hod. a
- každý nepárny kalendárny týždeň v roku v utorok a vo štvrtok vždy od 16,00 hod. do 19,00 hod.

Otec si v určený deň a hodinu maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a v určený deň a hodinu ich matke v mieste jej bydliska odovzdá. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a umožniť mu riadny výkon jeho práv.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.07.2020 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do právoplatného skončenia konania vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí sumou 150 EUR mesačne na každé z detí, a to od 01.07.2020 a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec bude mať právo stykať sa s deťmi každý párný týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. s tým, že si maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a tam ich matke aj odovzdá.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí sú v rozvodovom konaní. Otec od marca 2020 vôbec neprispieva na domácnosť ani na výživu maloletých detí a od 25. júna 2020 sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Otec si maloleté deti berie každý druhý

víkend a cez niektoré dni v týždni k sebe do podnájmu. O deti sa teda stará prevažne matka a sú na matku naviazané. Otec nie je ochotný na maloleté deti prispievať a dohodnúť sa, a preto je podľa navrhovateľky vhodné a účelné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi v zmysle návrhu. Ústna dohoda ohľadom styku nie je možná, otec deti láka rôznymi sľubmi, ktoré neplní a deti sú z toho sklamané. Maloletý T. bude potrebovať klud a podmienky počas týždňa, aby sa mohol pripravovať na vyučovanie a aby sa mu mohla matka venovať a nemusela sa s otcom naťahovať o maloleté deti mnohokrát so zvýšeným hlasom na strane otca. Deti nechápu prečo sa rodičia hádajú a otec nerešpektuje matku, aby sa tak pre deťmi nesprával. Rodičov napomínali už aj susedia. Matka predpokladá, že otec je zamestnaný. Matka je zamestnaná s čistým mesačným príjmom okolo 1000 až 1.100 EUR a poberá rodinné prídavky spolu vo výške 43 EUR. Maloletý T. začne od septembra navštevovať základnú školu a maloletá V. má diagnostikovanú intoleranciu na lepok a potrebuje špeciálnu obuv. Náklady matky na domácnosť a deti predstavujú spolu sumu vo výške cca 1.200 EUR. Otec od 03/2020 prispel iba sumou spolu 250 EUR.

3. Súd sa oboznámil aj so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8P/86/2020 o rozvod manželstva rodičov maloletého, konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené.

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

7. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

11. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

12. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby,

vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

18. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

19. Súd po oboznámení sa s návrhom a jeho prílohami dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný len čiastočne. Súd nemal za osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, čo sa týka zverenia maloletých detí do starostlivosti matky. Z návrhu nevyplýva, že by otec chcel maloleté deti zo starostlivosti matky odobrať, alebo že by nejakým spôsobom zasahoval do výkonu jej rodičovských práv. Matka neosvedčila ani netvrdila, že by otec spochybňoval výkon jej osobnej starostlivosti o maloleté deti. Maloleté deti sú vo faktickej starostlivosti matky, otec proti jej starostlivosti nenamieta a nie je preto potrebná predbežná urýchlená úprava výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti, a teda ani dôvod na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením.

20. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletými deťmi, z návrhu vyplýva, že rodičia maloletých detí spolu nežijú, ich komunikácia je problematická a konfliktná, pričom svoje spory riešia aj priamo pred deťmi. Konfliktné situácie vznikajúce medzi rodičmi, ktorých môžu byť maloleté deti svedkom, na ne bezpochyby negatívne vplývajú. Preto za situácie, keď rodičia nevedia dospieť k mimosúdnej dohode o styku otca s maloletými deťmi, je potrebné styk autoritatívne upraviť, aby sa situácia v tomto smere do rozhodnutia súdu v konaní o rozvod manželstva čo najskôr stabilizovala, rodičia mali pevne určené pravidlá styku a tým, aby bol vznik možných konfliktných situácií v záujme maloletých detí obmedzený na minimum. Rodičia by sa napriek ich narušenému vzájomnému vzťahu v záujme maloletých detí mali snažiť korektne spolu komunikovať, nezaťažovať deti do vzájomných sporov a mali by rešpektovať úlohu druhého rodiča v živote detí a nezasahovať si navzájom do výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré patria rovnako obom rodičom. V záujme každého maloletého dieťaťa je, aby v prípade, že to je možné, udržiavalo kontakt s oboma rodičmi a malo príležitosť budovať a upevňovať svoj vzťah k obom rodičom, a to aj keď rodičia spolu prestanú žiť a vzťahy medzi rodičmi sú narušené. Zároveň platí, že úlohou rodiča, ktorý má dieťa vo svojej starostlivosti je okrem iného vytvárať priaznivé podmienky pre styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

21. Styk otca s maloletými deťmi súd upravil širšie ako navrhovala matka. Návrh matky nepovažoval súd za súladný s právom dieťaťa na rovnocenný kontakt s oboma rodičmi. Nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako ho navrhovala matka, by podľa súdu mohlo viesť k neopodstatnenému zásahu do rodičovských práv otca ako aj práv maloletých detí na pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny osobný styk s oboma rodičmi. Obaja rodičia majú právo podieľať sa na starostlivosti a výchove dieťaťa rovnomerne a dieťa má právo na to, aby s oboma rodičmi trávil čas, ktorý umožní každému rodičovi plne realizovať svoje rodičovské práva a povinnosti. Tak ako rola matky aj rola otca sú v živote každého dieťaťa dôležité

a nenahraditeľné. Otec má podľa všetkého záujem sa s deťmi stretávať nie len každý druhý víkend v mesiaci, ale aj počas pracovného týždňa a toto stretávanie sa aj v určitej miere realizuje. Súd z návrhu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzenie styku otca s maloletými len na každý druhý víkend. Z uvedených dôvodov súd okrem styku každý párný víkend, tak ako navrhovala matka, upravil styk otca s maloletými deťmi aj v nepárnom týždni, a to v utorok a vo štvrtok v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. Súd zároveň podotýka, že rodičia sa môžu dohodnúť aj na širšom styku maloletých detí s otcom, ako je uvedené vo výroku neodkladného opatrenia.

22. Vzhľadom ku skutočnosti, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie i bez preukazovania tvrdených skutočností, keď sa javí pravdepodobné, že otec na výživu maloletých detí neprispieva, súd čiastočne vyhovel návrhu matky a zaviazal otca k plneniu jeho zákonnej vyživovacej povinnosti, avšak len v nevyhnutnej miere a počnúc vydaním neodkladného opatrenia a nie od 01.07.2020, ako sa domáhala navrhovateľka. Navrhovateľka požadovala od otca maloletých detí výživné vo výške 150 EUR mesačne na každé dieťa. Neodkladným opatrením však môže súd nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere, t.j. v rozsahu, aby boli zabezpečené najzákladnejšie potreby dieťaťa. Inak nie je možné postupovať, pretože v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie smerujúce k zisťovaniu schopností a možností povinného rodiča a ani rozsahu potrieb dieťaťa, čo sú základné východiská pri priznávaní výživného v konaní vo veci samej. Suma 100 EUR mesačne na každé dieťa, na ktorej platenie zaviazal súd otca maloletých detí, zodpovedá výživnému určenému v nevyhnutnej miere, keďže ide o sumu, ktorá približne korešponduje so sumou životného minima na maloleté dieťa. Suma životného minima pre maloleté dieťa je stanovená zákonom č. 601/2003 Z. z. v platnom znení v spojení s Opatrením MPSVaR SR č. 174/2020 Z. z., a to vo výške 98,08 Eur mesačne. Vo zvyšnej časti požadovaného výživného, ktoré súd nepovažoval za výživné v nevyhnutnej miere, súd návrh zamietol.

23. Čo sa týka spätného priznania výživného súd podotýka, že neodkladným opatrením môže súd upraviť pomery účastníkov výlučne do budúcnosti a nie spätne a to bez ohľadu na to, že by, ako je tomu aj v danom prípade v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine podľa hmotného práva, bola daná možnosť priznania nároku na výživné už odo dňa začatia súdneho konania, prípadne aj spätne za splnenia zákonných podmienok. Podľa konštantnej judikatúry napríklad R 20/1980 alebo R 53/1964 neodkladné opatrenie je možné nariadiť s účinkami ex nunc od vydania neodkladného opatrenia (Uznesenie Krajského súdu Trnava sp.zn. 25CoP/15/2018 zo dňa 20. 3. 2018.)

24. Záverom súd poznamenáva, že v konaní vo veci samej súd rozhodne o výške výživného nie len v nevyhnutnej miere ako aj komplexnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, a to na základe riadne vykonaného dokazovania. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má len predbežnú povahu a neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).